

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2013, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäiteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	27-5007-3	Versio:	7.00
Tarkistettu:	28/02/2013	Edellinen päiväys:	14/11/2012
Kuljetustietojen versio:	1.00 (18/11/2010)		

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI

Tuotekoodi

YP-2080-6131-4

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus

Aerosoliliima.

Käyttökohde: Ammattikäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): C - Teollisuus.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 2 - Liima- ja sideaineet.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5

Puhelin/Fax: Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944

Sähköposti: www.3M.fi/yhteydenotto

Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Häät puhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Seosdirektiivi (1999/45/EY)

- luokitus:

Erittäin helposti syttyvä (F+); R12.

R66

R67

Ympäristölle vaarallinen (N); R51/53.

Kohta 16 sisältää R-lausekkeet aukikirjoitettuna.

2.2 Merkinnät

Seosdirektiivi (1999/45/EY)

Varoitusmerkki

Erittäin
helposti
syttyvä

Ympäristölle
vaarallinen

Varoitusetiketin aineosat

Aineosatietoja ei edellytetä.

R-lausekkeet

R12	Erittäin helposti syttyvä.
R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

S-lausekkeet

S16	Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.
S23C	Vältettävä höyryn tai sumun hengittämistä.
S51	Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.
S46	Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
S61	Vältettävä päästämistä ympäristöön. Lue erityisohjeet/käyttöturvallisuustiedote.
S2	Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

Painepakkaus. Ei saa säilyttää auringonpaisteessa eikä yli 50 °C:n lämpötilassa. Ei saa puhkaista eikä polttaa tyhjänäkään. Ei saa suihkuttaa avotuleen eikä hehkuvaan aineeseen.

Lisätietoja

Varoituslauseketta R65 ei sovelleta aerosoleille.

2.3 Muut vaarat

Ei tunneta.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	p-%	Luokitus
Dimetyylieetteri	115-10-6	EINECS 204-065-8	40 - 60	F+:R12 (EU) Flam. Gas 1, H220; Liq. Gas, H280 - Nota U (CLP)
Pentaani	109-66-0	EINECS 203-692-4	10 - 30	F+:R12; Xn:R65; N:R51/53; R66; R67 - Nota 4,C (EU) Flam. Liq. 2, H225; Asp. Tox. 1, H304; STOT SE 3, H336; EUH066; Aquatic Chronic 2, H411 - Nota C (CLP)
Muut (ei-luokitellut aineosat)	-	-	7 - 13	-

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI

Asetoni	67-64-1	EINECS 200-662-2	7 - 13	F:R11; Xi:R36; R66; R67 (EU) Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336; EUH066 (CLP)
Isopentaani	78-78-4	EINECS 201-142-8	1 - 10	F+:R12; Xn:R65; N:R51/53; R66; R67 - Nota 4,C (EU) Flam. Liq. 1, H224; Asp. Tox. 1, H304; STOT SE 3, H336; EUH066; Aquatic Chronic 2, H411 (CLP)
Sykloheksaani	110-82-7	EINECS 203-806-2	1 - 10	F:R11; Xn:R65; Xi:R38; N:R50/53; R67 - Nota 4 (EU) Flam. Liq. 2, H225; Asp. Tox. 1, H304; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H336; Aquatic Acute 1, H400,M=1; Aquatic Chronic 1, H410,M=1 (CLP)

Kohta 16 sisältää R- ja H-lausekkeet aukikirjoitettuina.

Kohta 15 sisältää tietoja aineosiin liittyvistä turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännöksistä.

Kohta 12 sisältää tietoa aineosien PBT- tai vPvB-arvioinneista.

Kohta 8 sisältää aineosien työperäisen altistumisen raja-arvoja.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Hakeudu lääkäriin.

Ihokosketus

Pese kosketuskohta saippualla ja vedellä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhdo silmiä välittömästi runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

Hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhdo suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Altistuminen saattaa aiheuttaa sydämen toimintahäiriöitä. Altistuneelle ei saa antaa sympaattikusta kiihottavia lääkkeitä, ellei se ole aivan välttämätöntä.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Käytä palonsammutusainetta, joka soveltuu ympäröivälle palolle.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Suljetut, tulelle alttiit pakkaukset saattavat räjähtää.

Vaaralliset hajoamistuotteet

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI

Aine

Aldehydit.
Hiilivedyt.
Formaldehydi
Hiilimonoksidi (CO).
Hiilidioksidi (CO₂).

Olosuhteet

Palaminen.
Palaminen.
Palaminen.
Palaminen.
Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Vesi ei ole tehokas sammutusaine. Vedellä voidaan jäähdyttää kuumentuneita pakkauksia ja estää niiden räjähdysmäinen hajoaminen.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Evakuoi alue. Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. - Tupakointi kielletty. Käytä ainoastaan kipinöimättömiä työkaluja. Alue tuuletettava. Huomioi tiedotteen kohdat liittyen fyysikaalisiin- ja terveysturvallisiin, hengityksen suojaukseen, ilmanvaihtoon sekä henkilönsuojaimiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästämästä ympäristöön. Suuremmat vuodot: Estettävä pääsy viemäriin ja vesistöihin.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Jos mahdollista, sulje vuotava pakkaus. Sijoita vuotavat pakkaukset hyvin ilmastoituun tilaan, mieluiten vetokaappiin tai tarvittaessa ulkotiloihin läpäisemättömälle pinnalle, kunnes soveltuva, hyväksytty pakkaus on saatavilla. Nestemäinen päästö/vuoto. Peitä saastunut alue sammutusvaahdolla. Suositeltava sammutusvaahdo on tyyppiä AFFF. Imeytetään vuoto sopivaan epäorgaaniseen absorbenttiin, kuten bentoniittiin, vermikuliittiin tai muuhun vastaavaan materiaaliin. Sekoitetaan, kunnes absorbentti näyttää kuivalta. Huom! Imeytysmateriaali ei poista valmisteen vaaroja, kuten myrkyllisyyttä, syövyttävyyttä tai syttyvyyttä. Kerätään vuoto talteen käyttäen kipinöimättömiä työkaluja. Kootaan vuoto metalliseen, kuljetukseen soveltuvaan, UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen. Puhdistetaan jäännökset sopivalla liuottimella. Tuuleta alue. Huomioi myös liuottimen käyttöturvallisuustiedote. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Lisätietoja kohdissa 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vain ammattikäyttöön. Höyryt saattavat leimahtaa kauempanakin olevan sytytyslähteen vaikutuksesta. Älä käytä tiloissa, joissa ei ole riittävää ilmanvaihtoa. Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. - Tupakointi kielletty. Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen. Painesäiliö: Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä. Älä hengitä sumua/höyryä/suihketta. Varo kemikaalin joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Peseydy huolellisesti käytön jälkeen. Vältä kosketusta hapettavien aineiden (esim. kloori, kromihappo jne.). Vältettävä päästämästä ympäristöön.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä tiiviisti suljettuna. Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C lämpötiloille. Säilytettävä erillään hapoista. Säilytettävä erillään hapettavista aineista.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Huomioi kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.1 (Varastointi) suositukset. Huomioi kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen raja-arvot

Aineosa	CAS-nro	Luettelo	Raja-arvo	Huomautus
Pentaani	109-66-0	HTP-arvot	HTP(8h):1500 mg/m ³ (500 ppm); HTP(15min):1900 mg/m ³ (630 ppm)	
Sykloheksaani	110-82-7	HTP-arvot	HTP(8h):350 mg/m ³ (100 ppm); HTP(15min):875 mg/m ³ (250 ppm)	
Dimetyylieetteri	115-10-6	HTP-arvot	HTP(8h):2000 mg/m ³ (1000 ppm)	
Asetoni	67-64-1	HTP-arvot	HTP(8h):1200 mg/m ³ (500 ppm); HTP(15min):1500 mg/m ³ (630 ppm)	
Isopentaani	78-78-4	HTP-arvot	HTP(8h):1500 mg/m ³ (500 ppm); HTP(15min):1900 mg/m ³ (630 ppm)	

HTP-arvot : Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet (HTP) 2012.

HTP(8h): Keskipitoisuus 8 h:n altistusajalle.

HTP(15min): Keskipitoisuus 15 min:n altistusajalle.

ppm: Tilavuusosuuden yksikkö (tilavuuden miljoonasosa).

mg/m³: Massapitoisuuden yksikkö (milligrammaa kuutiometrissä).

Kattoarvo: Hetkellisen pitoisuuden HTP-arvo.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet

Poistuttava tiloista, joissa ei ole riittävästi happea.

Työ- ja käsittelykohteissa oltava riittävä yleisilmanvaihto/kohdepoisto, jotta voimassa olevat työhygieeniset raja-arvot höyrylle/sumulle/udulle/huurulle/pölylle eivät ylity. Mikäli ilmanvaihto ei ole riittävä edellä mainituilla teknisillä toimenpiteillä, on käytettävä sopivaa, EN-standardien mukaista, hyväksyttyä, CE-merkittyä hengityksensuojainta.

8.2.2 Henkilönsuojaimet

Silmien- tai kasvojen suojaus

Käytä silmien- tai kasvonsuojainta.

Suosittelava silmien- tai kasvojen suojaus: Suojalasit, joissa epäsuora tuuletus.

Ihon- tai käsiensuojaus

Suosittelavat suojakäsinemateriaalit: Nitriilikumi.

Hengityksensuojaus

Käytä hengityksensuojainta, mikäli ilmanvaihto on riittämätön estämään liika-altistusta.

Mikäli riskinarvioinnin perusteella edellytetään hengityksensuojaimen käyttöä, suositeltava suojaintyyppi:

Suodattava suojain, puoli- tai kokonaamari, suodatintyyppi AP2/AP3 (orgaaniset kaasut/höyryt/hiukkaset).

Puoli- tai kokonaamarilla varustettu hengityslaite.

Varmista tarvittaessa hengityksensuojaimen soveltuvuus aiottuun käyttökohteeseen suojaintoimittajalta.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen olomuoto	Neste.
Erityinen fysikaalinen olomuoto:	Aerosoli.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Kirkas. Liuottimen haju.
Hajukynnys	Tietoja ei saatavilla.
pH	Ei sovelleta.
Kiehumispiste/kiehumisalue	Ei sovelleta.
Sulamispiste	Ei sovelleta.

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI

Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei sovelleta.
Räjähdysominaisuudet	Ei luokitusta.
Hapettavat ominaisuudet	Ei luokitusta.
Leimahduspiste	≥ -55 °C [Testimenetelmä:Closed Cup]
Itsesyttymislämpötila	Tietoja ei saatavilla.
Alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	Tietoja ei saatavilla.
Ylempi syttyvyys- tai räjähdysraja	Tietoja ei saatavilla.
Höyrynpaine	Tietoja ei saatavilla.
Suhteellinen tiheys	0,71 [Ref.Std:Vesi=1]
Vesiliukoisuus	Tietoja ei saatavilla.
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	Tietoja ei saatavilla.
Jakautumiskerroin (K o/w)	Tietoja ei saatavilla.
Haihtumisnopeus	Tietoja ei saatavilla.
Höyryntiheys	Tietoja ei saatavilla.
Hajoamislämpötila	Tietoja ei saatavilla.
Viskositeetti	Ei sovelleta.
Tiheys	0,71 g/ml

9.2 Muut tiedot

Haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC)	636 g/l
Haihtuvat aineosat	89,6 p-%

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Tämä aine/seos saattaa olla reaktiivinen tiettyjen aineiden kanssa tietyissä olosuhteissa - katso tämän kohdan muut otsakkeet.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Lämpö.

Kipinät ja/tai liekit.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vahvat hapettimet.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Ei tunneta.

Olosuhteet

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 luokituksen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomais on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi yksittäisten aineosien

myrkyllisyyteen liittyvät tiedot eivät välttämättä liity koko valmisteen luokitukseen ja/tai altistumisvaikutukseen. Syitä tähän voivat olla, että yksittäisen aineosan pitoisuus saattaa olla alle luokitusrajojen, aineosalle ei ole mahdollista altistua tai aineosan tieto ei ole merkityksellistä koko valmisteen osalta. Lisätietoja aineosien/seoksen luokituksesta saatavilla pyynnöstä.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Altistumisen vaikutukset

Testauksen ja/tai aineosatietojen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveystaivikutuksia:

Hengitys

Tarkoituksellinen höyryjen hengittäminen voi olla terveydelle haitallista tai aiheuttaa hengenvaaran. Hengitystieärsytys: Oireita voivat olla yskä, aivastelu, päänsärky, käheys sekä nenä- ja nielukipu. Saattaa vahingoittaa kohde-elimää hengitettynä.

Ihokosketus

Ihon kuivuminen: Oireita voivat olla paikallinen punoitus, kutina, ihon kuivuminen ja halkeilu.

Silmäkosketus

Kohtalainen/voimakas silmä-ärsytys: Oireita voivat olla silmien voimakas punoitus, kirvely, kipu, kyynelvuoto, sarveiskalvon samentumat sekä näköhäiriöt. Seosdirektiivin (1999/45/EY) luokituskriteerien perusteella seosta ei luokitella silmiä ärsyttäväksi.

Nieleminen

Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväänteet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli. Saattaa vahingoittaa kohde-elimää nieltynä.

Elinkohtainen myrkyllisyys (kerta- tai toistuva altistuminen)

Äkillinen altistus voi aiheuttaa:

Keskushermosto: Oireita voivat olla päänsärky, huimaus, uneliaisuus, koordinaatiokyvyn heikkeneminen, pahoinvointi, hidastunut reaktioaika, epäselvä puhe sekä tajuttomuus.

Äkillinen altistus voimassa olevien työhygieenisten raja-arvojen yläpuolella voi aiheuttaa:

Sydämen rytmihäiriöt: Oireita voivat olla sydämen rytmihäiriöt (arrhythmia), heikotus, rintakipu. Oireet saattavat aiheuttaa hengenvaaran.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Välitön myrkyllisyys

Nimi	Altistumisreitti	Laji	Arvo
Dimetyylieetteri	Hengitysteitse - Kaasut (4 h)	Rotta	LC50 164 000 ppm
Pentaani	Ihon kautta	Kani	LD50 3 000 mg/kg
Pentaani	Hengitysteitse (höyry) (4 h)	Rotta	LC50 > 18 mg/l
Pentaani	Nieleminen	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Asetoni	Ihon kautta	Kani	LD50 > 15 688 mg/kg
Asetoni	Hengitysteitse (höyry) (4 h)	Rotta	LC50 76 mg/l
Asetoni	Nieleminen	Rotta	LD50 5 800 mg/kg
Isopentaani	Ihon kautta	Kani	LD50 3 000 mg/kg
Isopentaani	Hengitysteitse (höyry) (4 h)	Rotta	LC50 > 18 mg/l
Isopentaani	Nieleminen	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Sykloheksaani	Ihon kautta	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Sykloheksaani	Hengitysteitse (höyry) (4 h)	Rotta	LC50 13,9 mg/l
Sykloheksaani	Nieleminen	Rotta	LD50 6 200 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI**Ihosityövyttävyyys/ihoärsytys**

Nimi	Laji	Arvo
Dimetyylieetteri		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Pentaani		Lievästi ärsyttävä.
Asetoni		Lievästi ärsyttävä.
Isopentaani		Lievästi ärsyttävä.
Sykloheksaani		Lievästi ärsyttävä.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Nimi	Laji	Arvo
Dimetyylieetteri		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Pentaani		Lievästi ärsyttävä.
Asetoni		Voimakkaasti ärsyttävä.
Isopentaani		Lievästi ärsyttävä.
Sykloheksaani		Lievästi ärsyttävä.

Ihon herkistyminen

Nimi	Laji	Arvo
Dimetyylieetteri		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Pentaani		Ei ole herkistävä.
Asetoni		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Isopentaani		Ei ole herkistävä.
Sykloheksaani		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.

Hengitysteiden herkistyminen

Nimi	Laji	Arvo
Dimetyylieetteri		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Pentaani		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Asetoni		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Isopentaani		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Sykloheksaani		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Nimi	Altistumisreitti	Arvo
Dimetyylieetteri	In vitro	Ei ole mutageeni.
Dimetyylieetteri	Hengitys	Ei ole mutageeni.
Pentaani	Hengitys	Ei ole mutageeni.
Pentaani	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Asetoni	In vivo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Isopentaani	Hengitys	Ei ole mutageeni.
Isopentaani	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Sykloheksaani	In vitro	Ei ole mutageeni.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Nimi	Altistumisreitti	Laji	Arvo
Dimetyylieetteri	Hengitys		Ei ole karsinogeeni.
Pentaani			Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Asetoni	Ei määritetty.		Ei ole karsinogeeni.
Isopentaani			Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.
Sykloheksaani			Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Nimi	Altistumisreitti	Arvo	Laji	Tulos	Altistumisen kesto
Dimetyylieetteri	Hengitys	Saatavilla oleva tieto on		LOEL: 20 000 ppm	

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI

		riittämätön luokitusta varten.			
Pentaani	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaarallinen.		NOAEL: 1 000 mg/kg/day	
Pentaani	Hengitys	Ei ole lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaarallinen.		NOAEL: 30 mg/l	
Asetoni	Nieleminen	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 1 700 mg/kg/day	
Asetoni	Hengitys	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 5,2 mg/l	
Isopentaani	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaarallinen.		NOAEL: 1 000 mg/kg/day	
Isopentaani	Hengitys	Ei ole lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaarallinen.		NOAEL: 30 mg/l	
Sykloheksaani	Hengitys	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 6,9 mg/l	

Kohde-elin/elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Nimi	Altistumisreitti	Kohde-elin/elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistumisen kesto
Dimetyylieetteri	Hengitys	Sydän	Saattaa vahingoittaa elimiä.		NOAEL: 100 000 ppm	
Dimetyylieetteri	Hengitys	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.		LOAEL: 10 000 ppm	
Pentaani	Hengitys	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.		NOAEL: Ei tietoja.	
Pentaani	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		Ärsytys. Positiivinen	
Pentaani	Hengitys	Sydän	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		LOEL: 295 mg/l	
Asetoni	Hengitys	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.		LOAEL: 0,6 mg/l	
Asetoni	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		Ärsytys. Positiivinen	
Asetoni	Hengitys	Maksa	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		LOEL: 24 mg/l	
Asetoni	Hengitys	Veri Immuunijärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 0,6 mg/l	
Asetoni	Nieleminen	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.		NOAEL: Ei tietoja.	
Isopentaani	Hengitys	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.		NOAEL: Ei tietoja.	
Isopentaani	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		Ärsytys. Ei tietoja.	
Isopentaani	Hengitys	Sydän	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		LOEL: 295 mg/l	
Sykloheksaani	Hengitys	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.		LOAEL: 0,09 mg/l	
Sykloheksaani	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		Ärsytys. Positiivinen	

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Nimi	Altistumisreitti	Kohde-elin/elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistumisen kesto
Dimetyylieetteri	Hengitys	Maksa	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 2 000 ppm	
Dimetyylieetteri	Hengitys	Verenkiertojärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 10 000 ppm	

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI

Dimetyylieetteri	Hengitys	Luuydin	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 25 000 ppm	
Pentaani	Hengitys	Ääreishermosto	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOAEL: Ei tietoja.	
Pentaani	Hengitys	Sydän Iho Hormonijärjestelmä Luut, hampaat, kynnet ja/tai hiukset Verenkiertojärjestelmä Maksa Immuunijärjestelmä Lihakset Hermosto Silmät Munuaiset ja/tai virtsatiet Hengityselimet	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 20 mg/l	
Pentaani	Nieleminen	Munuaiset ja/tai virtsatiet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		LOEL: 250 mg/kg/day	
Asetoni	Ihon kautta	Silmät	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: Ei tietoja.	
Asetoni	Hengitys	Munuaiset ja/tai virtsatiet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		LOAEL: 119 mg/l	
Asetoni	Hengitys	Verenkiertojärjestelmä Immuunijärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 0,6 mg/l	
Asetoni	Hengitys	Maksa	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 45 mg/l	
Asetoni	Hengitys	Sydän	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 19 000 ppm	
Asetoni	Nieleminen	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: Ei tietoja.	
Asetoni	Nieleminen	Munuaiset ja/tai virtsatiet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 900 mg/kg/day	
Asetoni	Nieleminen	Sydän	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		LOEL: 2 500 mg/kg/day	
Asetoni	Nieleminen	Verenkiertojärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 200 mg/kg/day	
Asetoni	Nieleminen	Maksa	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 1 579 mg/kg/day	
Asetoni	Nieleminen	Lihakset	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 2 500 mg/kg	
Asetoni	Nieleminen	Iho Silmät	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 11 298 mg/kg/day	
Asetoni	Nieleminen	Luut, hampaat, kynnet ja/tai hiukset	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 11 298 mg/kg	
Isopentaani	Hengitys	Ääreishermosto	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOAEL: Ei tietoja.	
Isopentaani	Hengitys	Sydän Iho Hormonijärjestelmä	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 20 mg/l	

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI

		Luut, hampaat, kynnet ja/tai hiukset Verenkiertojärjestelmä Maksa Immuunijärjestelmä Lihakset Hermosto Silmät Munuaiset ja/tai virtsatiet Hengityselimet				
Isopentaani	Nieleminen	Munuaiset ja/tai virtsatiet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		LOEL: 250 mg/kg/day	
Sykloheksaani	Hengitys	Verenkiertojärjestelmä Maksa	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 6,9 mg/l	
Sykloheksaani	Hengitys	Kuulo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 1,7 mg/l	
Sykloheksaani	Hengitys	Munuaiset ja/tai virtsatiet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 1,5 mg/l	
Sykloheksaani	Hengitys	Ääreishermosto	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 8,6 mg/l	

Aspiraatiovaara

Nimi	Arvo
Dimetyylieetteri	Ei aiheuta aspiraatiovaaraa.
Pentaani	Aspiraatiovaara.
Asetoni	Ei aiheuta aspiraatiovaaraa.
Isopentaani	Aspiraatiovaara.
Sykloheksaani	Aspiraatiovaara.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi yksittäisten aineosien tiedot liittyen vaarallisuuteen ympäristölle eivät välttämättä liity koko valmisteen vaarallisuuteen ympäristölle. Syitä tähän voivat olla, että yksittäisen aineosan pitoisuus on alle luokitusrajojen, aineosalle ei ole mahdollista altistua tai aineosan tieto ei ole merkityksellistä koko valmisteen osalta. Lisätietoja aineosien/seoksen luokituksesta saatavilla pyynnöstä.

12.1 Myrkyllisyys**Välitön vaara vesiympäristölle:**

Välitön (lyhytaikainen) vaara vesieliöille: Myrkyllistä vesieliöille.

Krooninen vaara vesiympäristölle:

Krooninen (pitkäaikainen) vaara vesieliöille: Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisvaikutukset mahdollisia.

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
Asetoni	67-64-1	Rainbow Trout	Kokeellinen	96 h	LC50	5 540 mg/l
Asetoni	67-64-1	Green Algae	Kokeellinen	96 h	EC50	2 574 mg/l
Asetoni	67-64-1	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	13 500 mg/l
Sykloheksaani	110-82-7	Green algae	Kokeellinen	72 h	EC50	3,4 mg/l

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI

Sykloheksaani	110-82-7	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	0,9 mg/l
Sykloheksaani	110-82-7	Fathead Minnow	Kokeellinen	96 h	LC50	4,53 mg/l
Dimetyylieetteri	115-10-6	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	>4 000 mg/l
Dimetyylieetteri	115-10-6	Guppy	Kokeellinen	96 h	LC50	>4 000 mg/l
Pentaani	109-66-0	Rainbow Trout	Kokeellinen	96 h	LC50	4,26 mg/l
Pentaani	109-66-0	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	9,74 mg/l
Isopentaani	78-78-4		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Ominaisuus	Kesto	Testimenetelmä	Tulos	Menetelmä
Dimetyylieetteri	115-10-6	Kokeellinen Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	10.77 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
Sykloheksaani	110-82-7	Kokeellinen Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	4.14 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
Pentaani	109-66-0	Kokeellinen Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	8.14 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
Isopentaani	78-78-4	Kokeellinen Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	8.11 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
Isopentaani	78-78-4	Kokeellinen Hajoavuus	20 pv	Percent degraded	100 p-%	Muut menetelmät
Asetoni	67-64-1	Kokeellinen Hajoavuus	28 pv	BOD	96 p-%	OECD 301C
Sykloheksaani	110-82-7	Kokeellinen Hajoavuus	28 pv	BOD	77 p-%	OECD 301F
Pentaani	109-66-0	Kokeellinen Hajoavuus	28 pv	BOD	96 p-%	OECD 301C
Dimetyylieetteri	115-10-6	Kokeellinen Hajoavuus	28 pv	BOD	0 p-%	OECD 301C

12.3 Biokertyvyys

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Ominaisuus	Kesto	Testimenetelmä	Tulos	Menetelmä
Isopentaani	78-78-4	Arv. BCF (Muut)		BCF	65	BCF (arv.)
Sykloheksaani	110-82-7	Kokeellinen BCF (Muut)	56 pv	BCF	<129	Muut menetelmät
Asetoni	67-64-1	Kokeellinen BCF (Muut)		BCF	0.65	Muut menetelmät
Pentaani	109-66-0	Kokeellinen Biokertyvyys		K o/w	3.39	Muut menetelmät
Dimetyylieetteri	115-10-6	Kokeellinen Biokertyvyys		K o/w	0.2	Muut menetelmät

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

3M SCOTCH-WELD 90 NOPEA LIIMA, AEROSOLI

Tietoja ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoja ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Hävitä sisältö/pakkaus voimassa olevien kunnallisten /kansallisten säädösten mukaisesti.

Täydet/vajaat pakkaukset: Käsittely vaarallisena jätteenä. Poltto vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Jätteenkäsittelylaitoksella oltava lupa käsitellä aerosolipakkauksia. Tyhjät (kuivuneet) pakkaukset eivät ole vaarallista jätettä. Tyhjät/kuivuneet pakkaukset voivat soveltua myös hyötykäyttöön.

Jäteluettelo (179/2012) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista jäteluokituksen oikeellisuus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen.

Suomen 3M Oy on Pakkausyhdistysrekisteri PYR:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.pyr.fi.

EY-jätenimike (tuote):

- 080409* Liima- ja tiivistysmassajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita.
- 160504* Paine-pakkauksissa ja -säiliöissä olevat kaasut (halonit mukaan luettuina), jotka sisältävät vaarallisia aineita.

EY-jätenimike (pakkaus):

- 150104 Metallipakkaukset.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

YP-2080-6131-4

VAK/ADR/RID: UN1950, Aerosolit, rajoitettu määrä, 2.1, (E), VAK/ADR-luokituskoodi: 5F.

IMDG-KOODI: UN1950, AEROSOLS, 2.1, LIMITED QUANTITY, EMS: FD,SU.

ICAO/IATA: UN1950, AEROSOLS, FLAMMABLE, 2.1.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Aineluettelot

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei sovelleta.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

Tietolähteet

Valmistajan antamat tiedot.

REACH-asetus (EY) 1907/2006 muutoksineen.

CLP-asetus (EY) 1272/2008 muutoksineen.

STM:n asetus kemikaalien luokitusperusteista ja merkintöjen tekemisestä 807/2001.
Aerosolidirektiivi (75/324/ETY) muutoksineen.
HTP-luettelo 2012.

Seoksen luokituksessa käytetty menetelmä

Aineosien luokituksiin ja pitoisuuksiin perustuva menetelmä (Seosdirektiivi).

Luettelo H-lausekkeista

EUH066	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
H220	Erittäin helposti syttyvä kaasu.
H224	Erittäin helposti syttyvä neste ja höyry.
H225	Helposti syttyvä neste ja höyry.
H280	Sisältää paineenalaista kaasua. Voi räjähtää kuumennettaessa.
H304	Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
H315	Ärsyttää ihoa.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H336	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
H400	Erittäin myrkyllistä vesieliöille.
H410	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
H411	Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Luettelo R-lausekkeista

R11	Helposti syttyvää.
R12	Erittäin helposti syttyvää.
R36	Ärsyttää silmiä.
R38	Ärsyttää ihoa.
R50/53	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltynä.
R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon

Uusi lomakepohja (REACH 2010).

Muutetut kohdat:

Kohta 2.2: Merkinnät (S-lausekkeet); Muutettu.

Kohta 3: Koostumus ja tiedot aineosista; Muutettu.

Kohta 11: Aineosataulukko; Muutettu.

Kohta 12: Aineosataulukot; Lisätty.

Kohta 13: Jätteiden käsittely; Muutettu.

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi